

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Інститут славістики

•
ГДАНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ПОЛЬЩА)
Кафедра славістики

**ХІХ
МІЖНАРОДНИЙ
СЛАВІСТИЧНИЙ
КОЛОКВІУМ**

Львів, 12–14 травня 2010 року

Присвячується Дню пам'яті
святих Кирила і Мефодія

Львів – 2010

ВИСОКОПОВАЖАЯ

*Запрошуємо Вас взяти участь у ювілейному
XX Міжнародному славистичному колоквіумі,
який відбудеться 19–20 травня 2011 р.
у Львівському національному університеті
імені Івана Франка
(вул. Університетська, 1)*

ОРГКОМІТЕТ

- Володимир Чорній** – кандидат історичних наук, професор,
(голова) директор Інституту славистики ЛНУ
- Регіна Вижкевич-Максімов** – доктор гуманітарних наук, кафедра
(заступник голови) славистики Гданського університету
- Надія Лобур** – кандидат філологічних наук, доцент,
(заступник голови) завідувач кафедри слов'янської філології ЛНУ
- Ігор Шпик** – кандидат історичних наук, асистент
(відповідальний кафедри історії Центральної та Східної Європи ЛНУ
секретар)
- Світлана Винниченко** – магістр, Інститут славистики ЛНУ
(оргсекретар)
- Ольга Албул** – кандидат філологічних наук, доцент
кафедри слов'янської філології ЛНУ
- Йоланта Дзюба** – доктор гуманітарних наук, кафедра
славистики Гданського університету
- Алла Кравчук** – кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри польської філології ЛНУ
- Михайло Кріль** – доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри історії Центральної та Східної Європи ЛНУ
- Алла Татаренко** – кандидат філологічних наук, доцент
кафедри слов'янської філології ЛНУ
- Олег Файда** – кандидат історичних наук, асистент
кафедри історії середніх віків та візантиністики ЛНУ

КАЛЕНДАР КОЛОКВІУМУ

12 травня (середа)

10.00–13.00 – Пленарне засідання
(Дзеркальна зала)

15.00–19.00 – Секційні засідання (I)
(ауд. 326, 312, 337, 319)

13 травня (четвер)

09.30–12.30 – Секційні засідання (II)
(ауд. 326, 220, 337, 319)

14.00–15.30 – Секційні засідання (III)
(ауд. 326, 220, 337, 319)

16.00–17.30 – Підсумкове пленарне засідання
(ауд. 220)

19.00 – Літературний вечір
“Сербська література: знайома і незнайома”
(Слободан Владушич, Сладжана Ілич)
Модератор: Алла Татаренко
(Книгарня “С”, проспект Свободи, 7)

14 травня (п'ятниця)

Культурна програма

Регламент роботи

Доповіді:

на пленарних і тематичних засіданнях – 20 хв.,

на секціях – 10 хв.

Виступи у дискусіях – 3 хв.

ВІДКРИТТЯ КОЛОКВІУМУ

12 травня (середа) 10.00
Дзеркальна зала

Вступне слово

Володимир Чорній – голова Оргкомітету

Привітання

Богдан Котур – проректор Львівського національного університету імені Івана Франка

Регіна Вижкевич-Максімов – доктор гуманітарних наук, Гданський університет

Роман Шуст – декан історичного факультету

Ярослав Гарасим – декан філологічного факультету

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Головують:

Михайло Кріль

Володимир Чорній

1. Русь: поморські слов'яни чи варяги?
Леонтій ВОЙТОВИЧ, Львів
2. Епізоди болгарської історії на сторінках “Повісті минулих літ”.
Камен МИХАЙЛОВ, Брянськ (Росія)
3. Галицька митрополія між Константинополем і Москвою (до питання про церковно-релігійну діяльність митрополита Кипріяна).
Вікторія ЛЮБАЩЕНКО, Львів
4. Вплив західноукраїнської культури доби бароко на формування поглядів Юрія Крижанича.
Свєген ПАЩЕНКО, Загреб (Хорватія)
5. Фізіократична зумовленість хорватської і сербської літератури XVIII–XIX ст.
Персида ЛАЗАРЕВИЧ ді ДЖАКОМО, Пескара (Італія)
6. Юрій Венелін і початки дискусії про національну ідентичність українців і росіян.
Тамара ПОЛЕЩУК, Львів

Дискусія

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ
I. МОВОЗНАВЧА СЕКЦІЯ

Головують:
Ольга Албул
Іван Тепляков

Перше засідання
12 травня (середа) 15.00–19.00
Ауд. 326

1. Орфографічні особливості рукопису XIV ст. Типіка св. Сави Сербського: вживання букви ģ (ять).
Інна РАЙЧЕВА, Одеса
 2. До питання мовної основи українсько-білоруських писемних пам'яток XIV–XVII ст.
Інна ЦАРАЛУНГА, Хмельницький
 3. Про ступінь засвоєння діалектних рис південно-слов'янськими літературними мовами.
Ольга ПЕЙЧЕВА, Одеса
 4. Формування словенської літературної мови у XIX ст.
Єрней КЛЮЧЕВШЕК, Любляна (Словенія)
 5. Продуктивність словотвірних моделей назв країн, територій та мешканців у словацькій, українській та російській мовах (лінгвометодичний аспект).
Ольга БРАНДИС, Ужгород
 6. Теоретичні засади визначення неологізмів у сучасному слов'янському мовознавстві.
Наталія СМЧУРА, Львів
 7. Що таке “модні слова”?
Ольга АЛБУЛ, Львів
 8. Прізвиська-зооніми у польській та українській мовах.
Хелена Сойка-МАШТАЛЄЖ, Вроцлав (Польща)
- Перерва
9. Подвійні імена в сучасному чеському антропоніміконі.
Любов ОСТАШ, Львів
 10. Антропонімія у заголовкових та анонсних комплексах (на матеріалі сербських інтернет-видань).
Ольга МАЦЮПА, Львів
 11. Мовностилістичні особливості корпоративних блогів (на матеріалі польської мови).
Євгеній САВЧУК, Київ

12. Семантичні процеси в лексиці мови сучасних хорватських мас-медіа.
Ольга ТКАЧУК, Львів
13. Функціонально-семантичні особливості дискурсивного слова *белким* (на матеріалі текстів сучасних болгарських мас-медіа).
Ірина ОГІШКО, Київ
14. Сленг та його місце у системі сучасної чеської мови.
Михайло НОВОСАД, Львів
15. Сленг та суміжні з ним поняття з погляду хорватських та українських лінгвістів.
Ірина НИКОЛІВ, Львів
16. Способи творення сленгізмів у сучасній сербській мові.
Ольга ГЛІБЧУК, Львів
Дискусія

Друге засідання
13 травня (четвер) 09.30–12.30
Ауд. 326

1. Деривати лексеми *kwiat* у польській мовній картині світу.
Лідія НЕПОП-АЙДАЧИЧ, Київ
2. Фразеологізм у словнику і тексті.
Іван ТЕПЛЯКОВ, Львів
3. Концепт “час” у чеській фраземіці.
Людмила ПОЛІЩАК, Львів
4. Структура і семантика фразеологічного поля “емоції” в українській і чеській фразеології.
Віра РІЗАК, Львів
5. Структура і семантика фразеологізмів тематичного поля “емоції людини” (на матеріалі сербської та української мов).
Дарія ГАМУЛЕЦЬ, Львів

П е р е р в а

6. Презирство у вербальній та невербальній комунікації (на матеріалі польської фразеології).
Оксана ЛОЗИНСЬКА, Львів
7. Фразеологія як елемент саркастично-іронічної манери зображення дійсності в прозі Славоміра Схути.
Юлія ДІЛЬНА, Львів

8. Семантичні модифікації у польській анімалістичній фразеології.

Юлія САГАТА, Львів

9. Образи персонажів міфології у фразеологічних одиницях верхньолужицької мови.

Олександр МОТОРНИЙ, Львів

Дискусія

Третє засідання

13 травня (четвер) 14.00–15.30

Ауд. 326

1. Іконотекст болгарської та української реклами.

*Івона НОВАКОВСЬКА-КЕМПНА,
Краків (Польща)*

2. Прагматичний аспект вивчення власних назв у сербських й українських рекламних текстах.

Світлана ШАРГОРОДСЬКА, Львів

3. Веробіди як темпоральний фон роману Вука Драшковича “Ніч генерала”.

Вероніка ЯРМАК, Київ

4. “Титуломанія” – польська чи словацька особливість мовного етикету?

*Габріела ОЛЬХОВА,
Банська Бистриця (Словаччина)*

Перерва

5. Девіації у сфері лексико-семантичної сполучуваності в польському мовленні українців.

Алла КРАВЧУК, Львів

6. Лексичні особливості польського мовлення учнів польських суботньо-недільних шкіл Львівщини.

Марія ЗЕЛІНСЬКА, Борислав

7. Особливості вираження категорії виду у мовленні учнів польських шкіл Львова.

Леся КОРОЛЬ, Львів

8. Мова локальної полонійної групи Кременця та околиць.

Аліна ШУЛЬГАН, Кременець

9. Керування родовим відмінком у польській мові (порівняно з українською).

Оксана ОГОРІЛКО, Львів

II. ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧА СЕКЦІЯ

Перше засідання
12 травня (середа) 15.00–19.00
Ауд. 312

Головують:
Остап Сливинський
Олександр Янішевський

1. “Testament starca jednego” Бартоломея Папроцького польською та чеською мовами.
Клавдія КОЧУР-ЛЕЙК, Щецін (Польща)
2. Жінки у “Sielankach nowych ruskich” Йозефа Бартоломея Зіморевича.
Йоланта САВІЦКА-ЮРЕК, Сєдльце (Польща)
3. Твори Ігнація Красіцького та Адама Міцкевича у вільних перекладах Петра Гулака-Артемівського.
Анна ПЕТЛАК, Лодзь (Польща)
4. Польський літературний процес в інтерпретації Карела Запа.
Соломія КОСТЬ, Львів
5. Польки та закохані російські офіцери у двох польських романах (Юзефа Крашевського та Стефана Жеромського).
Деян АЙДАЧИЧ, Київ
6. Російський сегмент у творчості польського письменника Вацлава Гонсьоровського.
Олександр ЯНІШЕВСЬКИЙ, Київ
7. Формування етики Станіслава Ігнація Віткевича (до 1918 р.) – між Броніславом Малиновським і Станіславом Віткевичем-батьком.
Агнесика КАЛОВСЬКА, Лодзь (Польща)
8. Прийом внутрішнього пейзажу в польській та українській філософсько-екзистенційній ліриці раннього модернізму.
Ярослав НАХЛІК, Львів

Перера

9. Ars poetica: Маланюк – Тувім.
Іван ЛУЧУК, Львів
10. “У незбагненній зелені”. Трансгресивний досвід переживання природи в поезії Болеслава Лесьмяна та Богдана Ігоря Антонича.
Остап СЛИВИНСЬКИЙ, Львів

11. Емотивний часопростір тексту: образ Твардовського у творах Леопольда Стаффа, Адама Міцкевича, Петра Гулака-Артемовського, Юрія Клена.
Еліна ЦИХОВСЬКА, Київ
12. Польські часописи міжвоєнного двадцятиліття у Латвії.
Агнешка ДУРЕЙКО, Вроцлав (Польща)
13. Вибрані аспекти рецепції: лірика Ліни Костенко і польська література та культура.
Наталія ЄРЖИКІВСЬКА, Київ
14. Sacrum у поезії Яцка Подсядли (збірка “Аритмія”).
Сильвія ГЖЕШНА, Лодзь (Польща)
15. Образ *femme fatale* у сучасній європейській літературі (на прикладі творчості М.Гретковської, М.Туллі, К.Вольф, Е.Єлінек, Ю.Андруховича, Г.Пагутяк).
Ірина ФРИС, Львів
16. Сучасна польська література як виклик українському читачеві.
Олеся НАХЛІК, Львів
17. Етнокультурна модель поліетнічного Дрогобича у прозі Анджея Хцюка.
Олексій СУХОМЛИНОВ, Київ
Дискусія

Друге засідання
13 травня (четвер) 09.30–12.30
 Ауд. 220

Головують:
Алла Татаренко
Слободан Владушич

1. Королева Єлена: “пресвітла” краса середньовіччя.
Анка РІСТИЧ, Крагуєвац (Сербія)
2. Поетика фіналу: меланхолія наприкінці гумористичного роману Стевана Сремаца.
Ана ЖІВКОВИЧ, Крагуєвац (Сербія)
3. Про не(свободу) модерного суб’єкта.
Александра ПЕТРОВИЧ, Ягодіна (Сербія)
4. Історія та (не)приспосований герой: “дивна й неімовірна” розповідь Мілоша Црнянського.
Часлав НІКОЛИЧ, Крагуєвац (Сербія)

5. Топос весни у романі Владана Десніці “Весни Івана Галеба”.
Слободан ВЛАДУШИЧ, Нови Сад (Сербія)
 6. Текстуальна реалізація стратегії імені в романі Драгослава Михайловича “Коли цвіли гарбузи”.
Дарія ГАМУЛЕЦЬ, Львів
- П е р е р в а
7. Циклізація як спосіб побудови літературного твору (на прикладі антиутопій Борислава Пекича).
Ірина МОЦНА, Львів
 8. Ставлення Мірослава Егерича до Марка Ристича та Зорана Мішича: ревізія власної ідеологічної позиції у літературознавстві.
Боріс БУЛАТОВИЧ, Нови Сад (Сербія)
 9. Часопросторова організація оповідань Зорана Живковича.
Марія МАЗУР, Львів
 10. Структура і наративні прийоми у трилогії Звонка Карановича “Щоденник дезертира”.
Сладжана ІЛИЧ, Белград (Сербія)
 11. Інтержанрова прозова модель Сави Дам’янова як приклад створення постмодерністського метатексту.
Алла ТАТАРЕНКО, Львів
 12. Освоєна “чужість” Нового Саду в мандрівному та еміграційному дискурсах.
Йоланта ДЗЮБА, Гданськ (Польща)

Дискусія

Третє засідання

13 травня (четвер) 14.00–15.30

Ауд. 220

Головують:

Алла Татаренко

Олена Дзюба-Погребняк

1. Український мотив у романі “Безіменне древо” Драго Янчара.
Олена ДЗЮБА-ПОГРЕБНЯК, Київ
2. Трансформації наратора у словенському романі після Другої світової війни.
Младен ПАВИЧИЧ, Будапешт (Угорщина)

3. “Життєпис Юрія Івановича Венеліна” у контексті болгарської літератури першої половини ХІХ ст.
Єлена НАЛБАНТОВА, Велико Тирново (Болгарія)
 4. Українська література в критичних працях Бояна Пенева.
Каліна БАХНЕВА, Софія (Болгарія)
 5. “Чайковський” Євгена Гребінки як “хімерний” роман (у контексті “української школи” в російській літературі).
Анна ГОРНЯТКО-ШУМІЛОВИЧ, Щецін (Польща)
 6. Україна в житті і творчості Миколи Лескова і Володимира Короленка.
Вікторія ЗАРВА, Бердянськ
 7. Невідомий переклад “Заповіту” Тараса Шевченка верхньолужицькою мовою.
Оксана ЛАЗОР, Львів
- П е р е в а
8. Біблійні мотиви в новелі Мартіна Кукучіна “Dies irae”.
Юлія БЛАС, Львів
 9. Специфіка образності поезії Ярослава Сейферта (60–70-ті роки ХХ ст.).
Надія БРИЛИНСЬКА, Львів
 10. Особливості постмодерної поетики в оповіданнях Павла Павличича.
Соломія ВІВЧАР, Львів
 11. Концепція людини в оповіданні Міхала Гво-рецького “Берлін”.
Ольга САЛО, Львів
- Дискусія*

III. ІСТОРИЧНА СЕКЦІЯ

Головують:

Володимир Чорній
Володимир Комар

Перше засідання
12 травня (середа) 15.00–19.00
Ауд. 337

1. Візантійсько-болгарське протистояння першої половини X ст. і Київська Русь.
Дмитро ГОРДІСНКО, Київ
2. Українсько-болгарські книжно-літературні зв'язки XIV–XVI ст. в оцінці Івана Франка.
Георг ШПИК, Львів
3. Постаць Пилипа Орлика у контексті викладання загальних та спеціальних курсів на історичному факультеті Білоруського університету.
Світлана ЛУГОВЦОВА, Мінськ (Білорусь)
4. Проблеми історичної пам'яті та конструювання державницької традиції Білорусі.
Ірина ФІЛІПЕНКО, Кризьке Луганської обл.

Перерва

5. Ідея слов'янської єдності у програмних документах Кирило-Мефодіївського товариства.
Віталій ТУЧИНСЬКИЙ, Вінниця
6. Драган Цанков і національно-церковний рух у Болгарії в 50–60-х роках XIX ст.
Вікторія СВИРИДЕНКО, Харків
7. Сербія очима російських мандрівників другої половини XIX–початку XX ст.
Олександр ЦВІРКУН, Одеса
8. “Літні школи” як чинник збереження національної ідентичності русинів та українців Хорватії.
Микола НАГІРНІЙ, Нововолинськ
Дискусія

Друге засідання
13 травня (четвер) 09.30–12.30
Ауд. 337

1. Господарство середньовічної Польщі в працях Францішка Буяка.
Павло ЮРЕЙКО, Львів
 2. Висвітлення гайдамацького руху польськими істориками кінця XIX–початку XX ст.
Оксана РУДА, Львів
 3. “Українські пунктири” у геополітичних концепціях польських консерваторів (1918–1939).
Оксана ЮРЧУК, Львів
 4. Міжнародний аспект політики прометеїзму Польщі 30-х років XX ст.
Володимир КОМАР, Івано-Франківськ
 5. Митрополит Андрей Шептицький в оцінці науковців Вроцлава.
Сильвія ВУЙТОВИЧ, Вроцлав (Польща)
 6. Українське наукове представництво у Варшавському університеті в міжвоєнний період.
Олег ПІХ, Львів
 7. Погляди Богдана Скарадзінського на польсько-українське примирення.
Микола ГЕНИК, Івано-Франківськ
 8. Ставлення післявоєнної польської еміграції до визначення польсько-українського кордону.
Марія СЕНИЧ, Івано-Франківськ
- Дискусія*

Третє засідання
13 травня (четвер) 14.00–15.30
Ауд. 337

1. Словацьке національне питання в Першій Чехо-словацькій республіці (1918–1938).
Володимир ФЕСЕНКО, Харків
2. Драже Михайлович та четницький рух у громадській думці США (1941–1946).
Марта ЯРЕМКО, Львів
3. Громадськість в українсько-болгарських освітнянських взаєминах (50–80-ті роки XX ст.).
Галина ДОКАШЕНКО, Горлівка
4. Співробітництво України та Чеської Республіки у рамках ОБСЄ.
Олена ЦУП, Тернопіль
5. Радянський психоемоційний фантомний комплекс: шляхи подолання (на прикладі сучасних Білорусі та Словенії).
Антон ГЛУШКО, Київ

Дискусія

IV. СЕКЦІЯ ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ

Перше засідання
12 травня (середа) 15.00–19.00
Ауд. 319

Головують:
Михайло Кріль
Уляна Мовна

1. Велесова книга – унікальна пам'ятка давньо-слов'янської історії.
Ірина СМОГОРЖЕВСЬКА, Львів
2. Кирило-мефодіївська традиція в апологіях на захист чеської мови.
Мануела МАЦЬОЛЕК, Вроцлав (Польща)
3. Українці та сусідні слов'янські народи у сучасних геногеографічних дослідженнях.
Олег МАЗУР, Львів
4. Ментальні та ідентифікаційні характеристики українців і росіян: емпіричне дослідження.
Тетяна ВОРОПАЄВА, Київ
5. Юзеф Максиміліан Оссолінський – засновник “Оссолінеуму”.
Ганна ГОШКО, Львів

Перерва

6. Співпраця Івана Шишманова з українськими науковими та громадськими товариствами.
Галина БУШКО, Львів
7. Франтішек Богусевич і Україна.
Галина ГРИЦЕНКО, Львів
8. Слов'янські мотиви в поетичній творчості Ісидора Пасічинського.
Богдан КРІЛЬ, Львів
9. Славістичні матеріали в особовому архіві Марії Мольнар-Мундяк.
Марія ТРЕГУБ, Львів
10. Славістичні дослідження Лукії Гумецької (за матеріалами особового архівного фонду).
Марія ТИМОЧКО, Львів
11. Бібліографічні видання зі слов'янської філології у Софійському університеті.
Наталія ГРИГОРАШ, Львів

Дискусія

Друге засідання
13 травня (четвер) 09.30–12.30
Ауд. 319

Головують:
Михайло Кріль
Уляна Мовна

1. Постаць Ігнація Раковецького (1783–1839) в світлі українсько-польських культурних зв'язків.
Леся РЕВА, Київ
2. Польські матеріали у перемишльському музеї “Стривігор”.
Мар'яна ЛЕВИЦЬКА, Львів
3. Дидактична діяльність Польського історичного товариства у Львові (1886–1940).
Роман МАСИК, Львів
4. Встановлення автокефалії Православної церкви у Чехословаччині.
Андрій ЦЕБЕНКО, Львів

Перерва

5. Жінка як об'єкт реклами (на матеріалі української та польської телевізійної реклами).
Христина СТЕЛЬМАХ, Львів
6. Польськомовні написи у культурному просторі сучасного Львова.
Ксенія БОРОДІН, Іванна ГОНАК, Львів
7. Символіка чування при покійному на Лемківщині у загальнослов'янському контексті.
Марта ГРАБАН-БУТРИН, Люблін (Польща)
8. Використання рослинних і тваринних орнаментів у поховальній обрядовості польсько-східнослов'янського культурного пограниччя.
Агнешка ШОКАЛЮК-ГОРЧИЦА, Люблін (Польща)
9. Образ змії у польській, українській та сербській народній культурі.
Регіна ВИЖКЕВИЧ-МАКСІМОВ, Гданськ (Польща)

Дискусія

Третє засідання
13 травня (четвер) 14.00–15.30
Ауд. 319

Головують:
Михайло Кріль
Уляна Мовна

1. Обрядові аспекти українського бджільництва у публікаціях слов'янських етнографів середини XIX–початку XXI ст.
Уляна МОВНА, Львів
2. Образ св. Іллі у польській, російській та українській народній творчості.
Магдалена ЯЩЕВСЬКА, Гданськ (Польща)
3. Відображення українсько-польських стосунків у народних історичних піснях.
Віталій КОЗЛОВСЬКИЙ, Львів
4. Сатиричне відображення воєнної поразки Польщі 1939 р. в українському пісенному фольклорі.
Євген ЛУНЬО, Львів
5. Розвиток, жанрові різновиди та сучасний стан болгарського пісенного фольклору на півдні України.
Світлана ГЕОРГІЄВА, Одеса

Дискусія

ПІДСУМКОВЕ ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

13 травня (четвер) 16.00–17.30

Ауд. 220

Головують:

Михайло Кріль

Володимир Чорній

1. Слов'язознавча книга в бібліотеці Гареллі.
Михайло КРІЛЬ, Львів
2. Питання історії слов'ян у науковій спадщині Івана Франка.
Ірина ФЕДОРІВ, Тернопіль
3. Михайло Сперанський – дослідник слов'янської рукописної книги.
Сергій МІЩУК, Житомир
4. Невідомий підручник зі слов'язознавства Михайла Драй-Хмари.
Володимир ЧОРНИЙ, Львів

Дискусія

ПІДСУМКИ РОБОТИ